MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KRYVYI RIH PEDAGOGICAL INSTITUTE
SHEI «KRYVYI RIH NATIONAL UNIVERSITY»
Department of Practical Psychology
(*Kryvyi Rih, Ukraine*)
INSTITUTE OF GIFTED CHILD
NATIONAL ACADEMY OF PEDAGOGICAL SCIENCES OF UKRAINE
(*Kiev, Ukraine*)
TAURIDA NATIONAL V.I.VERNADSKY UNIVERSITY
(*Simferopol, Crimean Autonomous Republic, Russia*)
KIROVOGRAD STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY named after V. VINNICHENKO
(*Kirovograd, Ukraine*)
BAKU STATE UNIVERSITY
(*Baku, Azerbaijan Republic*)
YEREVAN STATE UNIVERSITY
(*Yerevan, Republic of Armenia*)
INSTITUTE OF PSYCHOLOGY
EÖTVÖS LORÁND UNIVERSITY
(*Budapest, Hungary*)
RUSSIA STATE EDUCATIONAL INSTITUTION OF HIGHER PROFESSIONAL EDUCATION
IN MOSCOW REGION
ACADEMY of PUBLIC ADMINISTRATION
(*Moscow, Russia*)
SOUTHERN FEDERAL UNIVERSITY
(*Rostov-on-Don, Russia*)

CURRENT TRENDS OF DEVELOPMENT OF WORLD PSYCHOLOGICAL PRACTICE

Materials of the 1st International scientific-practical conference of young scientists

17–18th April, 2014 Kryvyi Rih, Ukraine

Kryvyi Rih • Roman Kozlov, publisher • 2014

Кононенко А. ПРОГРАМА СТАНОВЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ВИКЛАДАЧА 163
Лещенко В. ПРОГРАММА ТРЕНИНГА ПО ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ «НЕ ХВАТАЕТ ВРЕМЕНИ? ТОГДА МЫ ИДЁМ К ВАМ!» 165
Липко А. ПРОИЗВОЛЬНАЯ РЕГУЛЯЦИЯ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТНОГО ПОТЕНЦИАЛА В КОНТЕКСТЕ АКТУАЛЬНЫХ ПРОБЛЕМ СОВРЕМЕННОЙ ШКОЛЫ 169
Сагайдак О. ТРЕНИНГ ГАРМОНИЗАЦИИ ДЕТСКО-РОДИТЕЛЬСКИХ ОТНОШЕНИЙ 171
Тужба Т. СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ ТРЕНИНГ КАК СПОСОБ ФОРМИРОВАНИЯ ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРАЕКТОРИЙ СТУДЕНТОВ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ 173

Section 5. Using of classical and modern methods of psychotherapy in modern conditions

Браткова Л. ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА У ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОЇ ЖИТТЄВОЇ ПЕРСПЕКТИВИ СТАРШОКЛАСНИКІВ 175
Брочковська Ю. ГЕШТАЛЬТ-ТЕРАПІЯ ЯК МИСТЕЦТВО ВИРІШЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОСТІ 177
Галелюка Р. MUSIC, PHYSIOLOGY, PSYCHOLOGY 179
Дудкіна К. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ МУЛЬТИПЛІКАЦІЇ НА ЕМОЦІЙНУ СФЕРУ ДИТИНИ 181
Євменов В. УЯВЛЕННЯ ПРО ШЛЮБНОГО ПАРТНЕРА У ДІВЧАТ ЗІ СХИЛЬНІСТЮ ДО ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ 183
Езерская К. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ОБЪЕКТНЫХ ОТНОШЕНИЙ У ЛИЦ С САДО-МАЗОХИСТИЧЕСКИМИ ПЕРВЕРСИЯМИ 186
Катков В. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА З ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ (на прикладі агресивних підлітків) 189
Кісарець М. РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ УЯВИ У ДОШКІЛЬНИКІВ ЯК КОМПОНЕНТ ПІДГОТОВКИ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ (ЗАСОБОМ ПІСОЧНОЇ ТЕРАПІЇ) 192
Левина А. РЕСУРСЫ ЖЕНСКИХ АРХЕТИПОВ В ПРАКТИЧЕСКОЙ РАБОТЕ 194
Літовка О. КАЗКОТЕРАПЕВТИЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ОБРАЗУ ЧОЛОВІКА У ХЛОПЧИКІВ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 197
Maliuga A. WAYS TO REDUCE COMPUTER (GAMING) ADDICTION AMONG MINORS 199
Mkrtchyan K. THE INFLUENCE OF THE FAIRYTALE THERAPY ON DECREASE OF THE LEVEL OF AGGRESSION OF SUGGESTIVE PUPILS 201
Нагаева С. ЭКЗИСТЕНЦИАЛЬНЫЙ СТАТУС СМЕРТИ В КАРТИНЕ МИРА СУБЪЕКТА С НАРЦИССИЧЕСКИМИ ЧЕРТАМИ ЛИЧНОСТНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ 202
Нескоромна Л. ОБҐРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ПСИХОКОРЕКЦІЙНОГО ВПЛИВУ НА СТРАХИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПСИХОМАЛЮНКУ 205
Сороколєт І. КАЗКОТЕРАПІЯ ОБРАЗУ ЖІНКИ У ХЛОПЧИКІВ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 207
Труш Т. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПЛАСТИКОДРАМИ В КОРЕКЦІЇ СПОТВОРЕННЯ ОБРАЗУ ФІЗИЧНОГО «Я» ДІВЧАТ-ПІДЛІТКІВ 210
Щербакова В. ТЕАТРАЛЬНОЕ ИСКУССТВО КАК МЕТОД ПСИХОТЕРАПИИ 213

навчання і, відповідних до них, тематичний зміст вправ, а саме: соціалізація, ціннісна орієнтація,рефлексивно-когнітивний компонент, особистісно-самооціний компонент, контрольно-поведінковий компонент, світ професій, спілкування і міжособистісні стосунки, «карта життя» і образ світу. Очікуваним результатом виступало розкриття у старшокласників можливостей самопізнання, підвищення пізнавальної активності особистості й осмислення свого соціально-психологічного буття, його позитивної перспективи та потенційних можливостей.

Висновки. Резюмуючи проведене дослідження можна припустити, що психологічне теперішнє не завжди визначає життєву перспективу, як цілісну картину майбутнього в силу її детермінації від очікуваних та планованих подій та від аналізу власного психологічного минулого. Ставлення старшокласників до свого минулого і перспективного майбутнього детермінується розвитком особистості, усвідомленим значенням й відкритими сенсами щодо теперішнього часу та повинно характеризуватися реалістичністю і узгодженістю реальних здібностей і ресурсних можливостей особистості, доступ до яких старшокласники відкривають в умовах спеціально організованої психологічної допомоги.

Література:

1. Выготский Л. С. Собр. соч.: [В 6 т.] / Л. С. Выготский. – Т. 3. – М. : Прогресс, 1982. – 368 с.

2. Галецька І. І. Психологічний аналіз індивідуальнихцінностей у контексті життєвої перспективи / І. І. Галецька. – Проблеми сучасної психології. –Київ : Ін.-т психології. – 2011. – Випуск 12. – С. 23-31.

3. Гинзбург М. Р. Психологическое содержание личностного самоопределения // Вопросы психологии / М. Р. Гинзбург. – 1994. – №3. – С. 43-52

4. Головаха Е. И. Жизненная перспектива и профессиональное самоопределение молодежи / Е. И. Головаха. – К.: Наукова думка, 2008. – 143с.

5. Прихожан А. М. Диагностикаличностногоразвитиядетейподростковоговозраста / А. М. Прихожан. – М.: АНО ПЭБ, 2007. – 56 с.

6. Чудновский В. Э. Проблема становлення смысложизненных ориентаций личности / В. Э. Чудновский. // Психологический журнал. – 2004. – Т.25. – № 6. – С. 5-11.

УДК 159.922.8

Брочковська Юлія

здобувач, викладач кафедри ПП та П

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів, Україна

Науковий керівник – Кривопишина О. А., д. психол. н., професор

ГЕШТАЛЬТ-ТЕРАПІЯ ЯК МИСТЕЦТВО ВИРІШЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОСТІ

Сучасне суспільство вимагає від психотерапії таких методів, які б дозволили людині бути щасливою. Ситуація дефіциту часу, стрімкого темпу життя, інформаційного перевантаження, панування інноваційних технологій, роблять таке завдання нелегким. Особистість все більше стає самотньою, втрачає здатність відчувати задоволення від життя, в умовах стресу вона взагалі стає нечутливою до власної сутності. Одним з напрямів психотерапії, який дозволяє людині відновити гармонію, перш за все, у собі самій, а також у контактах з оточенням, є гештальт-терапія.

Метою даної статті є проаналізувати основні методологічні положення гештальт-терапії; напрямки її застосування у практиці та значення у вирішенні основних психологічних проблем.

Основними представниками гештальттерапії є Ф. Перлз, П. Ґудман, С. Джінджер, Г. Масколье, Ж.-М. Робін.

Засновником гештальт-терапії вважається Ф. Перлз, який починав з психоаналізу, але пізніше, як і багато інших послідовників З. Фройда, «відлучився» від цього напряму. У 1940 р. Ф. Перлз завершує працю «Его, голод і агресія», підзаголовком першого видання якої був:

«Ревізія теорії Фрейда та його методу». В подальшому, гештальт-терапія дійсно стала напрямом, що протиставлявся як психоаналізу, такі і поведінковому напряму психології.

Термін «гештальт» походить від нім. терміна Gestalt, що означає «форма». Німецьке дієслово gestalten означає «надавати форму, задавати певну структуру». Таким чином, гештальт є структурованою формою, яка несе у собі певний зміст [3, с. 11].

Гештальт-терапія належить до гуманістичного напряму психології і об'єднує у собі елементи психоаналізу, феноменології, психодрами Дж. Морено. А. Бондаренко підкреслює демократичність і доступність цього виду терапії, на відміну, наприклад, від психоаналізу З. Фройда [1].

Проаналізувавши праці відомих представників гештальт-підходу, можна виділити такі його основні положення,які лежать в основі психотерапії:

1) Феноменологічне твердження про те, що кожна особистість є унікальною, неповторною. Це положення виявляється у терапії у тому, що терапевт не стверджує, що він знає усі джерела проблем клієнта, а також найкращі шляхи їх вирішення. В умовах сучасності таке положення стає дуже важливим, адже дозволяє особистості знайти власний шлях, прислухатися до своїх потреб.

2) Іншим важливим принципом є те, що клієнт бере на себе відповідальність за вирішення власних проблем. Терапевт в гештальт-підході є «помічником», який «іде поруч», відповідальність розділяється між терапевтом та клієнтом. Гештальт, на відміну від психоаналізу, зосереджується не на коренях проблем, причинах, а на тому, як можна «тут і тепер» їх вирішувати. Тут актуальними є слова Ж.-П. Сартра: «Важливо не те, що зробили з мене, а що я сам зробив із того, що зробили з мене». Такий підхід дозволяє особистості, яка звернулася за допомогою до гештальт-терапевта одержати одночасно і відповідальність, і свободу. Свобода – це, перш за все, можливість бути самим собою, здатність жити власним життям. У сучасному соціумі, який нав'язує нам через засоби масової інформації, як ми повинні думати, поводитися, одягатися, виглядати, людина часто вибирає бути не собою, а певним шаблоном.

3) У гештальті людина розглядається як цілісна істота, і це враховується у процесі терапії. Тобто, увага приділяється не лише інтелектуальній сфері, чи емоційній, а всім проявам психічного: тілу, міміці, жестам, емоціям, думкам, поведінці в цілому. Гештальт-терапевт може, наприклад, звернути увагу клієнта на те, що в певний момент розмови у нього понизився тон голосу, чи він відвернув голову вбік. Для гештальт-терапевта кожен такий прояв є цінною інформацією. Інколи гештальт-терапію критикують через те, що вона зосереджена в основному на роботі з емоціями клієнта. Проте, така точка зору не відповідає дійсності – мислення також є сферою впливу. Терапевт визначає, як працює сфера усвідомлення клієнта, на скільки останній може усвідомлювати власні потреби, будувати план дій для їх задоволення, в якій мірі клієнт розуміє власні особистісні особливості, т.д.

Відомий гештальт-терапевт С. Гінгер виділяє п'ять основних вимірів діяльності людини, на яких зосереджує свою увагу гештальт:

1. фізичний вимір: тіло, сенсорика, моторика, фізична сексуальність.
2. афективний вимір: «серце», почуття, кохання, значимий інший.
3. раціональний вимір: «голова», ідеї та творчі фантазії.
4. соціальний вимір: інші люди, оточення людей, культурне середовище.
5. духовний вимір: місце і сенс людини у космічному оточенні і глобальній екосистемі [3, с. 19].

Щодо соціального виміру, то в гештальт-терапії особливе значення приділяється контакту особистості з оточенням. Стверджується, що середовище та людина утворюють єдине ціле. Проте, контакт між людиною та середовищем може порушуватися, внаслідок чого людина не може повноцінно задовольняти власних потреб та взаємодіяти зі своїм оточенням. Бар'єри, які стоять на шляху повноцінного контакту особистості та середовища, називаються механізмами захисту. До таких механізмів належать: конфлюенція, інтроекція, проекція, ретрофлексія, де-

флексія. Ці механізми клієнт проявляє не лише у реальному житті, але й у терапії. Наприклад, ретрофлексія може проявлятися у тому, що клієнт ніби стримує те , що хоче сказати; або розповідає про те, що б він хотів вчинити, проте все завершується тривалими роздумами, ваганнями, але не втілюється в життя.

4) Одним з найважливіших елементів процесу гештальт-терапії є експериментування, тобто проживання реального досвіду в межах терапії «тут і тепер». Гештальт-терапевт пропонує клієнту перейти до активних дій, до проживання певної ситуаці, до спроби відреагувати по-новому. Якщо, наприклад, клієнт не вміє виражати агресію, йому пропонується спробувати в реальних стосунках з терапевтом, чи з учасником групи (якщо відбувається робота у групі) спробувати виявити свої агресію.

5) Гештальт-терапія зосереджена на процесі. Основними методами є не певні вправи чи процедури, а стосунки психотерапевта та клієнта. При цьому, терапевт обирає власний стиль взаємодії, опирається на власні емоції, не залишаючись відстороненим. Тому, гештальт-терапію можна назвати «мистецтвом», засвоїти цей метод неможливо лише через вивчення теорії.

Таким чином, гештальт-терапія є тим напрямом, який є цінним у роботі з різноманітними психологічними проблемами, які є актуальними на теперішній час: втратою ідентичності, самотністю, депресією, втратою задоволення від життя. Гештальт-терапія опирається на принципи свободи та індивідуальності, відповідальності особистості за власне життя; дає змогу особистості звільнитися від проекцій, закладених суспільством і бути самою собою; покращити контакти зі своїм оточенням: сім'єю, друзями, колегами. Опираючись на п'ять вимірів людської діяльності, гештальт можна застосовувати для гармонізації не лише окремої особистості, але й подружньої пари, колективу, організації.

Література:

1. Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика. – Изд. 3-е, испр. и доп. – М. : Независимая фирма «Класс», 336 с. – (Библиотека психологии и психотерапии, вып. 94).

2. Гонзаг М. Гештальт-терапия: вчера, сегодня, завтра быть собой. – М.: Боргес, 2010. – 128 с.

3. Гінгер С. Гештальт: мистецтво контакту. Новий оптимістичний підхід до людських стосунків// за редакцією О. Фільца. Пер. з франц. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2005. – 160 с.

УДК 159.922.8

Галелюка Роман

Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І. Франка

м. Дрогобич, Україна

Науковий керівник – Спринська З.В., к. психол. н., доцент

MUSIC, PHYSIOLOGY, PSYCHOLOGY…

«Without music life would be a mistake.»

Friedrich Nietzsche

The influence of music on human has been seen from ancient times. «Music, her first sound emerged simultaneously with the appearance of the universe» – as ancient sages said. There's no doubt that music is a phenomenal thing. It's interaction with a man is exceptional and even mysterious. Melodious sounds are able to touch every corner of the human soul, awakening all the best and most beautiful in it. Music is the way of nurturing such feelings as love to your neighbor, love of nature and just… love to the whole world. Music expresses, at different moments, serenity or exuberance, regret or triumph, fury or delight. It expresses each of these moods, and many others, in a numberless variety of subtle shadings and differences. It may even express a state of meaning for which there exists no adequate word in any language.

Many revealing scientific experiments, studies, and research projects have been performed to try and discover the extent of the power of music. Firstly, it affects our perception of reality. A person